Izhaja vsaki četrtek ob 3. uri popone. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1·50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Veturini štev. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

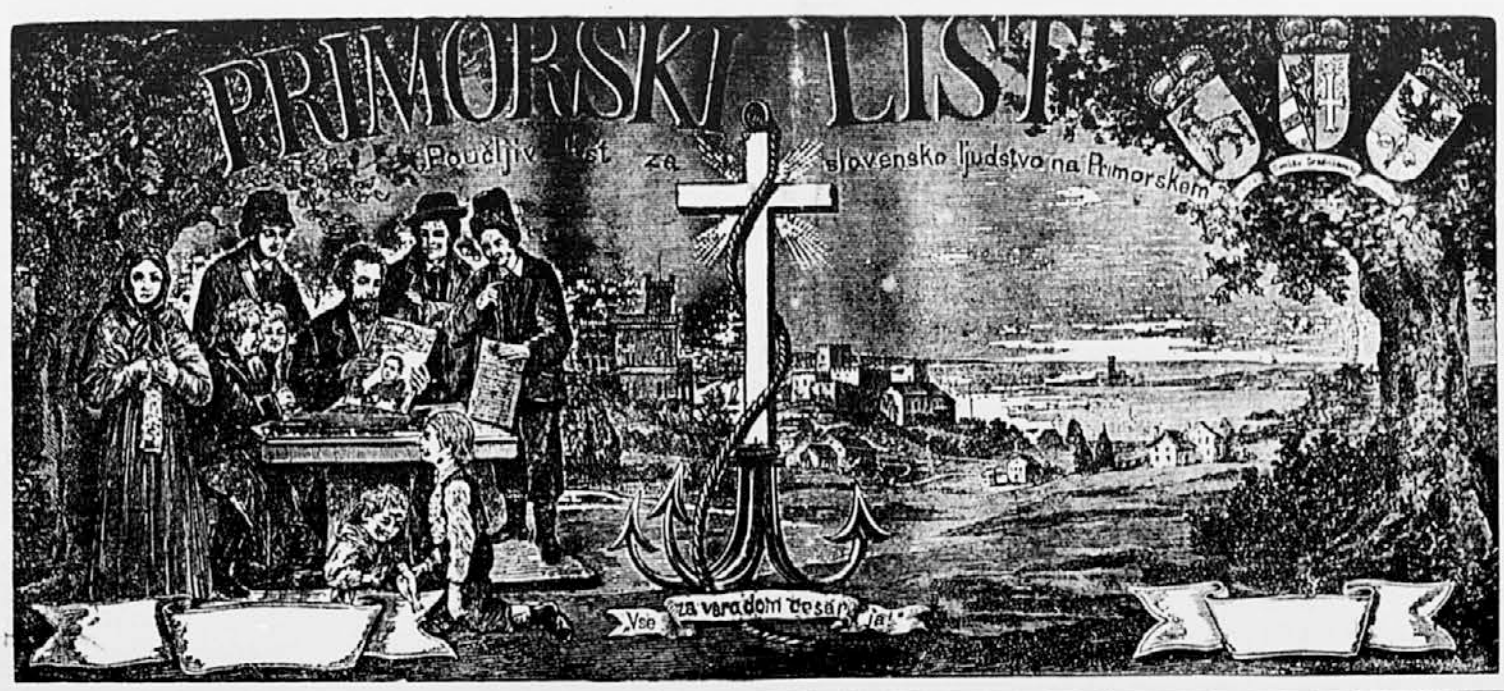

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1 v prodajalni »Kat. tiskov. društva« ul. Carducci, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekališču nasproti mestnem vrtu, po 8 v.

Oglasi in poslanice se računajo po petit vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, triktat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XXI. letnik. V Gorici, 13. februvarja 1913 **7. številka.**

Kaj učijo strašni liberalni konkurzi?

Povedali smo v zadnji številki našim trgovcem, da je nemogoče misliti o kakem napredku goriškega trgovstva, dokler bo mej njimi vladal „Sočin" duh. Trgovci se morajo prepričati, da je to, kar imenuje „Soča" napredek, pravzaprav nazadovanje, in kar imenuje nazadovanje, pravzaprav soliden in pošten napredek.

Te naše besede pa ne veljajo le trgovcem, ampak sploh Slovencem. „Soča" pisari neprestano o klerikalnem (katoliškem) mračnjaštvu in obskurantizmu, o klerikalni temi, o katoliški reakciji, na drugi strani pa povzdiguje liberalizem in svobodomiselstvo kot napredek, kot osvobojenje izpod klerikalnega jarma, kot luč in prosveto. Kakšna da je ta luč in ta napredek, nam kaže dovolj jasno „Trgovsko-obrtna zadruga" v Gorici, „Glavna posojilnica" v Ljubljani in razni konkurzi liberalnih korifejev itd.

Hvala Bogu, naše ljudstvo je spregledalo in spoznalo vso grdo hinavščino, vso črno temo, gnilobo in nazadnjaštvo liberalizma in svobodomiselstva. Zdaj vidimo jasno, da je to, kar imenujejo liberalci belo, pravzaprav črno, in kar imenujejo črno, pravzaprav belo.

To pa ni dovolj! Ako hočemo v resnici napredovati, moramo začeti iz dna duše sovražiti liberalizem in svobodomiselstvo ter s celim srcem ljubiti katoliško stvar. Kakor moramo sovražiti greh, tako moramo sovražiti liberalizem, ki ni drugega ko greh in napuh. Na liberalce in svobodomiselce moramo s pomilovanjem gledati, in se jih kolikor mogoče ogibati. Liberalizem je kužna bolezen med ljudstvom, ki jo je treba korenito iztrebiti. Narod, ki je liberalen, tiči v smrdljivem blatu. Tak narod ne more v pravem pomenu besede napredovati, dokler se ne dvigne iz blata in smradu.

Začnimo torej sovražiti iz cele svoje duše gnili liberalizem in ljubiti iz celega svojega srca in iz vseh svojih moči katoliško stvar. Le tisti narod, ki se ogblje liberalizma in svobodomiselstva, je v resnici napreden. Tak narod ne bo nikdar propadel. Pravi in trajen napredek ljudstva je mogoč le na podlagi svetih krščanskih načel.

Prepričati se moramo, da je liberalizem sama hinavščina, gniloba, mračnjaštvo in tema. Zato ga moramo z gorečnostjo pobijati. Na drugi strani pa moramo priti do spoznanja, da je le v svetih krščanskih načelih prava prosveta in trden napredek. Zato moramo z ljubeznijo delovati za zmago teh načel. To je nauk, ki nam ga dajejo v sedanjem času strašni liberalni konkurzi.

Podpirajte domače zavode!

V letošnjem pastirskem listu našega prevzvišenega knezo-nadškofa čitamo tudi ta-le pomenljiv odstavek, ki je vreden, da si ga zapomnimo vsi, ki podpiramo dobrodelne zavode ali ki nabiramo milodare za nje:

»Koliko dobrega prinaša miloščina, nas uči sv. pismo: **Miloščina reši vsega greha in smrti in ne pusti duši priti v temo.** (Tob. IV. 11) Miloščina je neka kupčija z nebesom; malo daš, veliko sprejmeš, svetno zamenjaš z nebeškim, časno daš, sprejmeš pa večno. Zato Vas opominjam kakor je oče Tobija učil svojega sinu: **Kakor premoreš, tako bodi usmiljen. Ako imaš veliko, dajaj obilno; če imaš malo, si prizadevaj tudi malo rad podeliti. Zakaj dobro plačilo si nabiraš za dan potrebe** t. j. za dan svoje smrti. (Tob. IV. 8—10). Miloščina pa obsega telesna in duhovna dela usmiljenja. Ako torej ne moreš dati vinarja revežu, daj mu kruha, ako ga ne moreš sprejeti pod streho in ga nasiliti, daj mu dober svet, tolaži žalostnega, uči nevednega. Před vsem pa pomagaj tistim ki so tvoje vere in rodu, zakaj ljubezen začenja pri tebi. Podpirajte tedaj najprej domače katoliške ustanove in zavode!«

Naj bi bile te besede vsem, ki delujejo za naše zavode v bodrilo za nadaljnje delo!

Stoletnica rojstva slavnega škofa Jurija Dobrile.

(Dalje.)

Dne 20. sept. 1875 je škof Dobrila zapustil Poreč in se podal v Trst. Poslj je prišel sam tržaški namestnik baron Pino v društvu mnogih visokih dostojanstvenikov na parobrodu »Pelagosi«. Vsi Poročani so ga spremljali do morja, kjer jim je podelil svoj blagoslov. V Trstu so ga ob pristanišču čakali kanoniki in drugi duhovniki ter mnogo odlične gospode. Ob svojem prihodu v Trst je izdal Dobrila krasno poslanico na ljudstvo. Vredno je, da objavimo nekatere misli iz te poslanice. Pred vsem priporoča v njej sv. vero. Sv. vera je luč Božja, brez katere bi ne mogli znati niti odkod smo došli, čemu smo na tem svetu in kaj bo z nami po smrti. Vera je velik dar Božji. Ona nam razsvitljuje razum, posvečuje življenje, teši in krepi v tugah, boleznih in ob smrtni uri. Dalje omenja neke vrste ljudi, ki menijo da vse znajo, a nočejo poznati Boga in mu nočejo dajati časti. Dostavlja, da brezbožnost rodi zlo, ker pravi sv. pismo: »Kdor krivico seje, bo žel nesrečo« (Preg. 22. 8.). Dalje se obrača na starše in jim priporoča krščansko vzgojo otrok. Starši naj se posvečujejo se skupno molitvilo, bogoljubnim obnašanjem in modrim delovanjem in poslovanjem. »Zbirajte se«, tako pravi, kakor je bila nekdaj lepa navada, vsaki večer se svojimi otroci in družino k skupni molitvi, posvečujte praznike, kakor zapoveduje Bog in sveta Cerkev.« O učiteljih in profesorjih pravi v poslanici: »A vi dobri učitelji ste pomočniki sv. cerkve. Prosim vas, stojte trdno v katoliški veri in v bogoljubnem obnašanju in boste imeli obilnih sadov od svojega truda. Šola je hči sv. cerkve. Ona jo je rodila in na svojih ljubeznjivih prsih dojila z mlekom Kristusovega nauka. Pri nas ni šola še povsem ločena od cerkve, zato se more v njej še mnogo dobrega storiti. Skrbite tedaj, da bo ta vez med vero in šolskim naukom rodila obilnih in dobrih sadov na korist domovini, mladini in starišem, katere vi nadomestujete in kateri z velikim trudom preživljajo sebe in vas. Lepo, koristno in plemenito je človeško znanje. V njem dobiva človek mnogo naslade in veselja. Toda pri vsem tem je človeško znanje nepopolno in večkrat tudi vara. Prav je rekel neki modrijan, da je vera dišava, ki jo potrebuje znanost, da se ne pokvari. Brez vere postane znanost človeku lahko pogubna.« Na koncu pozivlje duhovnike, naj bodo goreči v službi in vzorni v svojem življenju.

Dobrila je ostal v Trstu do smrti t. j. do 13. januarja 1882.

Posnemajte Lahe!

Laška »Banka popolare« v Trstu je bila prišla l. 1910. v velike stiske in

---

Slike iz beneške meje:

Tihotapčevo maščevanje.

Piše R. K.

Leta teko in nič ne reko. Tone gre k vojaškemu naboru, potrjen je.

»Klobuk ima na glav',
za njim pa listek bel,
ta listek tako prav,
da cesar ga je vzel.«

»Kaj nas boš res zapustil Tone?« Klicali so na shodu sv. Ane v gostilni zbrani bratci, tihotapci.

»Nikar od tod, nikar! Tonče ostani pri nas, ne daj se vpreči v vojake, bodi prost!«

Tone se bojuje, Tone se premaguje.

»Ne morem, ne smem! Kaj bi rekel moj oče, ki že davno počiva v grobu, če to storim? On je 12 let zvesto služil cesarja, jaz naj bom pa begun! Ne in zopet ne!«

»Kaj se držiš kislo, kakor da si danes gori pri cerkvi samo kislico pil? Bodi vesel, pri nas ni čmernosti: Bratci veseli vsi.«

Holadri, holadro! zadonelo je po pivnici, kozarci so trčili, vince se cedilo po mizi.

S harmoniko vstopi suhi možiceli. Stara lajna: »robida raste, robida raste, pa trnje za njo«, zahrešči iz harmonike, bratci se objamejo, pete se dvignejo in hajd v divji ples!

Tone se vrti, poje in vriska. Iz glave mu izginjajo spomini, iz srca otožnost. Na očeta ne misli več.

»Tone, ali boš še žalosten, ali nas boš res zapustil? Poglej to veselo družbo, vživaj prostost!«

»Pustite me, da grem malo ven na prosti, sveži zrak!« Sam je, zamisli se. Pogled mu je vprt gor k cerkvi, gor na pokopališče.

»O mati moja, kaj boste rekla, če se vdam tej družbi? Bežati hočem odtod!«

Notri pojo in pojo.
njemu je pri srcu hudo.

»O, mati, zakaj niste še živa! K vam bi hitel, vam odkril svoje boje, vas poslušal! A vas ni! Gori pri Materi Božji počivate in vživate mir, jaz vaš otrok pa, ga nimam!«

»Kaj stojiš tukaj kot Lotova žena, pojdi notri,« oglasi se za njim glas črnega Ivana.

»Kaj nas misliš izdati?«

»Kdaj sem kaj tacega le mislil,« odreže se ojstro Tone. »Molči, Ivan, ne draži me, ne žali me!«

»Hotel sem te le razvedriti, ne pa žaliti. Bodi vesel, pojdi k nam, naš bodi!«

»Fantje, še en dopjon našemu Tonetu na čast. Pimo ga pimo, dokler živimo! Tone bodi naš glavar! Ali ste zadovoljni,« kliče ves razvnet črni Ivan, ko vidi, da prihaja Tone dobre volje.

»Tone, ti si naš, mi smo tvoji, tu naša roka, tu naša prsa«!

Nevede kdaj in kako dvignili so ga na ramena ter ga nosili po izbi ter klicali: Živio naš glavar!

Tihota nastane, ko se dvigne Tone in s slovesnim glasom spregovori: »Z vami bom, za vas bom in vaš bom!«

»Meh« se oglasi in iz dvajsetero grl zadoni: Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada.

Pozno v noč zapušča čudna družba vaško gostilno.

Kot skokonogi srnjaki hitijo tihotapci na svoje vbožne domove. Tam na Križišču se poslovijo od novega glavarja.

»Jutri ob štirih, da veste vsi na mestu!«

»Vsi, vsi,« pritrdijo. »Lahko noč Tone, lahko noč!«

Še je brlela nizko doli na strmeškem polju, v samotni hišici slaba lučica. Od daleč jo pozna Tone, ki je nocoj ni tako vesel, kot po navadi.

(Dalje prih.)

pretil ji je polom. Njeni **upravni svetniki** so takoj pričeli rešilno akcijo. Najprej so zbrali med seboj in vplačali **dva milijona** kron, potem so sklenili vplačati še 444.500 kron in slednjič so podpisali še garancijo v znesku 1,100.000 kron. **Večji upniki** te banke so pa sklenili popustiti od svojih terjatev 30%, kar je znašalo približno **en milijon** kron.

Tudi goriška laška »Banka popolare« je morala l. 1909. skleniti likvidacijo. A njeni upravni svetniki so žrtvovali za pokritje izgube 443.000 kron in podpisali so še garancijo v znesku pol milijona kron.

Tako so se zavedali svoje moralne dolžnosti laški upravniki tržaške in goriške ljudske banke! Najprej so žrtvovali **sami** ogromne svote in šele potem so iskali državne podpore. Država jim je tudi res priskočila na pomoč ter je posodila tržaški banki tri milijone, goriški pa dva milijona kron. S to državno pomočjo in z lastnimi ogromnimi žrtvami so omogočili laški upravni svetniki mirno likvidacijo svojih bank.

Tudi goriška »Trgovsko-obrtna zadruga« je danes skoro v enakem položaju, v kakeršnem sta bila pred leti gori imenovana italijanska denarna zavoda. In kako se izkazujejo upravni svetniki, oziroma člani načelstva in nadzorstva te nesrečne zadruge? Ali se zavedajo svoje moralne dolžnosti nasproti zadrugi, ki je prišla pod njih vodstvom do roba propada? Saj trdi celo sedanji likvidacijski odbor, da je nesrečo »Trgovsko-obrtne zadruge« »deloma povzročilo **površno in nepremišljeno gospodarstvo svoječasnega načelstva in nadzorstva«!**

Te člane svoječasnega načelstva in nadzorstva »Trgovsko-obrtne zadruge« vprašamo: Ali posnemate italijanske upravne svetnike tržaške in goriške »Banke popolare«, ki so žrtvovali tako ogromne svote za kritje izgub?

In upniki »Trgovsko-obrtne zadruge«? Med njimi so tudi taki, katerim dolguje »T. o. z.« po več stotisoč kron. Oni so imeli lepe dobičke, kajti zadruga jim je plačevala jako visoke obresti. Ali posnemajo ti bogataši upnike tržaške »Banke popolare«, ki so se odpovedali terjatvi 1,000.000 kron?

Tem večjim upnikom in bivšim članom načelstva in nadzorstva »Trgovsko-obrtne zadruge« kličemo: Posnemaite Lahe!

N a r o d n i denarni zavodi, ki ste posodili »Trgovski« stotisoče kron proti v i s o k i m obrestim, spomnite se je sedaj, ko je v težavah! A vi jej obrestno mero še višate! — N a r o d n i denarni mogotci, ki ste bili vedno pripravljeni, dajati »Trgovski« denara, kar je hotela, proti v i s o k i m obrestim, kam ste se skrili? — V s i t i zapenjajo zdaj svoje žepe ter kažejo na — uboge društvenike, ki naj odvrnejo polom! — Zlata **narodnost**, dokler si jim žepe polnila, kako si pozabljena — ko bi morali vračati!

Vojna na Balkanu.

Pri Skadru.

Iz Muričanov poročajo, da so začeli Srbi in Črnogorci v petek ob 2 uri zjutraj z odločilnim naskokom na Skader in na Taraboš. Črnogorske granate so zadele in potopile neki turški monitor na Skadrskem jezeru. Bombardiranje Skadra in Taraboša je bilo zelo uspešno. Srbi so prekoračili reko Drin in pri svojem prodiranju niso naleteli na mnogo odpora. Srbi so imeli namen, zasesti Brdiko, ki tvori s Tarabošem ključ Skadra. Boja se je udeležilo 30.000 Črnogorcev in 12.000 Srbov s 150 topovi, med njimi 50 brzostrelnih topov. Kralj je dal še pred začetkom boja povelje, da se pripravijo vse bolnišnice in novi sanitetni oddelki so bili poklicani tik za bojno črto. Kralj in princi so se udeležili boja v prvih vrstah.

Črnogorci so po strahovito krvavem napadu, ki je trajal skoro cel dan, zavzeli turške pozicije Bardanjol.

Ujeti turški vojaki zatrjujejo, da je poveljnik Skadra Hasan Riza bej umorjen. —

O zavzetju Bardanjola poroča milanski »Corriere della Sera«, da so imeli Črnogorci pri junaški zasedbi tega forta 1000 ranjenih in mrtvih. Vojaki so se bojevali z že znano hrabrostjo. Naval Črnogorcev je bil tako silen, da so se morali Turki umakniti v neredu.

Brdica, to je hrib v skadarski bližini, se še vedno hrabro branijo, ali Črnogorci izvršujejo tako silne navale, da se bodo kmalu udala.

Po nekih poročilih baje napadajo danes Črnogorci mali Taraboš, to je defenzivna osnova celega forta Taraboš.

Včeraj so zasedli Črnogorci kraj Široka, kjer so se nahajali nekateri turški topovi, ki so streljali na eno ladijo pri mestu Bar.

Pri Čataldži.

Bolgari so pri Čataldži zapustili svoje pozicije in se nekoliko umaknili, ker ni bilo upati, da dosežejo v svojih dosedanjih pozicijah kak uspeh, ker je vsa okolica skoro popolnoma pod vodo. Turki so poskusili trikrat udreti za Bolgari, toda brezuspešno. V petek zjutraj je napadlo šest turških polkov z oblegovalno artilerijo in ob strani s turškimi torpedovkami bolgarske pozicije pri Arnautkeju. Bolgari pa so jih pognali nazaj. Drugi poskus, prodreti proti Papasburgasu, se je tudi ponesrečil in Turki so se hitro umaknili proti Karasu. Isti dan so poskusili Turki tretji izpad pri vasi Gnikšeli, kjer jih je podpirala tudi močna artilerija. Bolgarska pehota pa jih je naskočila z bajoneti in Turki so se morali v neredu umakniti. Brez pardona so jih gnali Bolgari pred seboj. — Polje je posejano s turškimi ranjenci in mrtvimi. Tudi vsi drugi obupni turški poskusi predreti bolgarske pozicije v smeri Jenikej - Lazarkej so ostali brezuspešni in so se končali z občutnim porazom Turkov. Izborno služijo Bolgarom zrakoplovi, ki neprestano krožijo nad turškimi pozicijami in ki jih vznemirjajo.

Turška poročila.

Turška poročila pa se glasé povsem drugače. Iz Carigrada se poroča, da se nadaljuje ofenziva od turške strani na vsej črti Čataldža - Derkos - Midija. Podpira jih na obeh krilih turška flota. Turki so po tridnevni bitki pri Derkosu zasedli pozicijo pri Kostaliku, severno od Čataldže. Bolgari so (seveda po turških poročilih) zapustili 10 poljskih topov, a odnesli so jim »Verschluss«. Pri teh bitkah se posebno odlikuje kavalerija. Javlja se tudi, da so se udeležili bitke pri Midiji tudi ruski častniki, od katerih je eden našel smrt na bojnem polju. Kurdi so se polastili velikega števila ruskih pušk.

Turške vojne ladije so s svojim ognjem prisilile Bolgare zapustiti pozicije pri Silivri, Rodostu in Siarkiöi-u; potem se je izkrcalo vojaštvo ki je zasedlo tamošnje višave.

Uradno turško poročilo pravi: Naše vojaštvo, ki se nahaja v Derkosu je zasedlo utrjene sovražne pozicije, ne da bi se sovražnik branil. Levo krilo je prisililo dva bolgarska polka, da sta se umaknila.

Zopetna bolgarska zmaga na Galipolisu.

Bolgarska brzojavna agencija poroča, da so v soboto precej močni turški oddelki skušali zopet ofenzivno akcijo na galipolskem polotoku. Po hudem boju so Bolgari potisnili Turke nazaj, proti Bulair-u. Bojno polje je posejano z mrtvimi, puškami, topovi in drugimi stvarmi.

Med mrtvimi se nahaja tudi 20 turških častnikov. Turki so imeli ogromne izgube. Na bolgarski strani je bilo 5 častnikov in 412 mož ranjenih. Število mrtvih Bolgarov se ni še zagotovilo, a ne bo kdo ve kako veliko.

Pri Odrinu.

Tudi pri Odrinu se nadaljuje bombardiranje z vso silo. Dan in noč obstreljuje bolgarska obsedna artilerija mesto, ki se pa prav hrabro brani. Bolgari se poslužujejo tudi tu z dobrim vspehom zrakoplovov.

Poveljnik Turkov v Odrinu Šukri paša je baje sporočil v Carigrad, da je Selimova mošeja močno poškodovana. Dan in noč so Bolgari nanjo streljali. Bolgari so pustili v soboto pri navalu na fort Kartal, ki se jim je pa ponesrečil, ker so jih Turki hrabro potisnili nazaj, en neporaben top. Šukri paša je baje tudi javil v Carigrad, da se drži trdnjava jako dobro.

Ponesrečeno izkrcanje turškega vojaštva.

V nedeljo ob 7. uri zjutraj so izkrcale nekatere turške vojne ladije pri mestu Podima 250 mož. Deseti bolgarski bataljon je napadel ta oddelek ne glede na streljanje turških ladij. Turki so se spustili v divji beg. Vrnili so se kakor so mogli zopet na ladje. Na kopnem je ostalo 25 mrtvih in 16 Turkov so Bolgari ujeli. Bolgari so imeli tri mrtve in 18 ranjencev. Okolo 1 ure popoludne so se ladjie zopet oddaljile od obale.

Vsi turški poskusi, da bi pri Čataldži prodrli so se ponesrečili. Povsod so bili pognani v beg z velikimi izgubami.

Sultan pri Čataldži.

Carigrajski listi poročajo, da se bo podal sultan v Čataldžo, da bi vspodbujal vojake.

Svetilniki v arhipelagu ugasnjeni.

Grška vlada naznanja, da so od včeraj do nadaljne odredbe ugasnjeni vsi morski svetilniki ob vzhodni grški obali ter na Cikladih in Sporadih.

Turčija je prosila intervencijo Evrope.

»Temps« poroča, da je turški poslanik v Londonu naprosil sir Grey-a, naj se zavzame pri velesilah za akcijo za mir. Grey je odgovoril, da je tu potrebna oficielna zahteva od strani Turčije. Toda poslanik je odgovoril, da nima nobenega tozadevnega pooblastila ter da je stvar velesil, ako dajo inicijativo ali ne.

Turške grozovitosti v Epiru.

»Lokalanzeiger« poroča iz Soluna: Albanske drhali, turški begunci in bašibozuki še vedno razširjajo strah in grozo med krščanskim prebivalstvom v Epiru. V okraju Delbino so doslej 36 krajev popolnoma razdejali, 15 pa deloma. 55 vasi je bilo oplenjenih, 120 oseb umorjenih.

Zadnje vesti.

Iz Sofije se poroča, da je bilo v torek pred Čataldžo ter pred Bulairom vse mirno. Bolgari so se utrdili v svojih pozicijah pri Bulairu ter 5 km severno od Čataldže. V bitki pri Šarkiöi-ju, so izgubili Turki nad 1000 mož, Bolgari pa 60.

Odrin se je pa obstreljeval v torek celi dan. Turki so streljali s težkimi topovi. Turški jetniki pravijo, da se je udeležilo zadnje bitke pri Čataldži osem bataljonov, Bolgarov pa je bila le polovica.

Ruska bojna ladja izstrelila krogljo na Carigrad.

V torek zjutraj je bila z druge ruske štacijske ladje pred Carigradom, križarke »Rotislav« izstreljena kroglja na obrežje predmestja Tophane in je napravila veliko škodo ter dve osebi ubila.

Ruski poveljnik se je kmalu podal k turški mornariški oblasti ter se opravičil, češ, da je kroglja le slučajno priletela na obrežje, ko so se vršile vaje s topovi.

Proti tej opravičbi se seveda ne more ničesar reči, samo zelo čudno je, da je ruska štacijska ladja izvrševala pred Carigradom vaje z ostrimi patronami, kar ni običajno.

Dogodek je napravil jako vznemirljiv vtis, turška vlada pa je časopisju prepovedala, da o njem piše, da se ne bi ljudje preveč razburili.

Politični pregled.

Državni zbor.

V pond. je zbornica vsprejela v tretjem branju zakon glede epidemičnih bolezni. Minister Zaleski je predložil zakonski načrt glede obdačenja užigalic. Škatljica užigalic (60—80 komadov) bode stala po tem zakonskem načrtu 2 vin. več, voščene užigalice pa 10 vin. več. Avtomatične priprave za prižiganje se bodo obdačile z 2 K. Vlada upa s tem davkom doseči za 9.5 do 15.5 mil. večje dohodke.

V začetku seje se je prečital odgovor justičnega ministra dr. Hochenburgerja na interpelacije glede zaplembe časnikov. Minister navaja, da so te interpelacije neutemeljene, ker je sodišče potrdilo zaplembo in je kasacijski dvor dne 5. novembra 1912 izjavil, da razprave v odsekih državnega zbora ali v onih deželnega zbora niso smatrati za javne in zato se jih tudi ne sme priobčevati.

Začetkom torkove seje je odgovoril domobranski minister Georgi na razne interpelacije glede slabe oskrbe vpoklicanih rezervnikov. Izjavil je, da je vojaška uprava že odredila potrebno, da se odpomore nedostatkom.

Potem se je odstopila predloga o varstvu pekovskih delavcev socialno političnemu odseku. Nato se je vsprejela neka sprememba zakona o varstvu znamk. Sprejela se je tudi resolucija glede pogajanj z Ogrsko zaradi nepoštene konkurence.

Nato se je pričelo prvo čitanje krošnjarskega zakona, nakar se je seja prekinila.

Prihodnja seja se napove pismenim potom. To pa zato, ker razni odseki niso še končali svojega dela, posebno pa oni, ki razpravljajo o novih davčnih načrtih.

Finančni odsek poslanske zbornice.

V petkovi seji finančnega odseka je bila vsprejeta vladna predloga glede dohodarine prostega minima osebne dohodnine, ki ostane kot dosedaj 1200 K. Potem se je vsprejel tudi samski davek. Samski moški z letnimi dohodki do 2000 K ter poročeni, ki morajo vzdrževati več kakor dva člana družine z dohodki do 4800 K, bodo oproščeni plačevanja tega davka. Potem se je odsek bavil z obdačenjem »tantièmes«.

Lastnoročno pismo cara cesarju Francu Jožefu.

V pond. se je vrnil na Dunaj s Peterburga posebni cesarjev odposlanec na carja, knez Gottfried Hohenlohe in bil sprejet v avdienci od cesarja, kateremu je izročil lastnoročno pismo cara Nikolaja. Vse vesti glede odgovora cara so istotako brez vsake dejanske podlage kakor so bile one glede cesarjevega pisma. Zlasti pa je sprejeti z rezervo pesimistične glasove dunajske vojne stranke. Dejstvo je, da je odposlanec cesarja Franca Jožefa v Peterburgu konferiral s Sasonovom in vsemi merodajnimi krogi Rusije in je torej izključeno, da se ne bi bili dosegli pozitivni bodisi ugodni ali neugodni rezultati glede temeljnih spornih točk med Avstrijo in Rusijo. Upravičeno pa je upanje, da so ta pogajanja imela ugoden rezultat v zmislu miru, dasi bo podrobna vprašanja imela reševati še diplomacija.

GOSPODOV DAN.

OZNANILO.

17. feb. Hrizancijan in tov. muč., Teodul, muč. (308), Konstancija, dev., Fintan, op. (560), Donat in tov. muč.;
18. feb. Simeon, šk. muč. (106), Flavijan, patr. muč. (449);
19. feb. Konrad, pušč. (1351), Mansuet;
20. feb. Elevterij, šk., muč. (531), Evherij, šk. (743);
21. feb. Spomin sv. prta J. Kr., Feliks, šk. (100), Severijan, šk., muč. (452), Maksimilijan, šk., Eleonora, kr.;
22. feb. Stol sv. Petra v Antijohiji, Pashazij, šk.;
23. feb. III. ned. v postu, Peter Damijan, šk., cerk. uč. (1072), Romana, dev. (324). Evangelij: Jezus izžene hudiča iz mutca.

Post je ta teden ob delavnikih vsak dan, enkrat na dan (o poldne) je pa dovoljeno vživati mesne jedi vsak dan, razun v petek.

Prazna vera in — molitev.

Vsi vemo, da je molitev potrebna, vsaj je Kristus sam naročil: »Prosite in dalo se vam bo, trkajte in odprlo se vam bo.« — Bog vé, česar potrebujemo, hoče nam tudi dati, kar je potrebno, a — On je gospodar — nam ni dolžan ničesar!

Lehko bi sicer rekli v nekem oziru, da nam je Bog dolžan dati, česar potrebujemo, ker nam je Kristus zaslužil in obljubil. — Toda obljubil nam je samo pod pogojem, da bodemo prosili. »Vse, karkoli boste prosili v mojem imenu, vam bom dal« (Jan. 14. 13). —

Razume se, da ni s tem obljubil dati nam tudi to, kar bi nam bilo v škodo. Kedor bi kaj tacega prosil, bi gotovo ne molil v »Njegovem imenu« — On ne more hoteti in želeti drugega, kakor samo to, kar je nam res v pravo korist. — Naj bi dober oče tudi stokrat obljubil otrokom: »Kar boste prosili, vam bom dal« — in bi ga en otrok prosil strupa, mu oče gotovo te prošnje ne bo uslišal! »Kaj si znorel?« ga bo najbrže prašal.

Da bi vedeli, kaj prositi in kako, nas je Kristus sam učil moliti. »Oče naš«, oli »Gospodovo molitev« poznate vsi. Iz te lehko povzamemo, kakšna bodi naša molitev, da bo Bogu prijetna in za nas vspešna:

1. Resnična in pobožna, saj ogovarjamo Boga kar s »Ti«, kakor bi ga videli in se pogovarjali ž Njim — razume se, da moramo vedeti in tudi hoteti, kar z besedami izgovarjamo, sicer bi bilo samo blebetanje in laž, ne pa molitev.

2. Molitev bodi stanovitna, ponavlja naj se vsak dan — vsaj prosimo za »vsakdanji« kruh.

3. Moliti moramo s čistim, ali vsaj s skesanim srcem, molimo namreč: »Pridi k nam Tvoje kraljevstvo« »ne vpelji nas v skušnjavo« — sploh cel »Oče naš« bi bil laž, ako bi ga kedo izgovarjal brez resne volje greha se varovati.

4. Ponižna bodi molitev! Ker si sami ne moremo pomagati, zato prosimo Boga, naj pomaga On.

5. Zaupno moramo prositi, saj govorimo z Očetom, Očeta prosimo, ker nam je Izveličar naročil, naj prosimo in obljubil, da bodemo uslišani. Ako bi dvomili, ali nas bo Bog uslišal, ali ne, bi Mu krivico delali in s tem grešili.

6. Pri molitvi moramo biti vdani v voljo božjo. »Zgodi se Tvoja volja!«. Bog je naš Oče, ne pa naš hlapec, da bi Mu kar ukazovali, kaj in kedaj naj nam da. Naša pamet je kratka mnogokrat sami ne vemo, kaj je nam koristno. Ako česa prosimo, moramo vedno misliti: Ako je koristno, daj nam! Sv. Avguštin pravi: »Bog resnično in srčno molitev vedno usliši. Ako ti ne da, česar si prosil, da ti pa kaj še boljega«. Njegova mati, sv. Monika je prav goreče prosila, naj bi Bog zabranil njegovo pot v Italijo, ker je poznala nevarnosti tedanjega »omikanega« sveta, a Bog je ni uslišal; ravno v Italiji je slišal sv. Avguštin sv. Ambrozija in se je vsled tega spreobrnil, za kar je sv. Monika že toliko časa molila.

Vse to je bravcem že znano, škoduje pa ne, ako svoj spomin nekoliko poživijo.

Sedaj pa nekaj neumnega: Med ljudmi, posebno v Gorici kroži neka »molitvica«, katero mora, kedor jo dobi, moliti vsak dan — devet dni, vsak dan jo mora enkrat prepisati in poslati komu tako, da dobi v teh devetih dnevih devet drugih ljudi to molitvico, katerim je naročeno, enako skoz devet dni jo moliti in zopet pošiljati drugim. Kdor spolni te pogoje, bo prejel od Boga milost, kakoršno si izbere, kedor bi pa ne hotel prepisavati, naprej pošiljati in sam moliti, ga bodo doletele grozne nesreče! Kedo bi se ne bal? In ljudje hitijo moliti in prepisovati in vendar ni te »molitve« ne v božjih in ne v cerkvenih zapovedih.

Onemu se je res bati nesreče, kedor bi kaj tacega opustil, kar je Bog ukazal, ali pa sv. Cerkev, ali kedor bi kaj tacega naredil, zarad česar je Kristus »gorje!« klical, toda proti jasnim in resničnim zapovedim grešiti, jih nič ne skrbi, Kristusovega žuganja se nič ne boje, ako pa dobijo kak »blek« od čisto neznanega buteljna — to se pa mora vestno izpolniti! Ako bi bili samo neolikanci tako brez glave, bi še ne bilo toliko zameriti, toda na lepi pisavi se pozna, da so grozno nevedni in praznoverni tudi taki, ki se sicer štejejo med »omikance«.

Ako bi kedo kaj tacega dobil, naj vrže, kamor tiče, na ogenj in naj zdihne: »Bog daj norcem pamet!«

Kar je potrebno za izveličanje, nam je Kristus že zapustil v Svoji sv. cerkvi, druzega ne rabimo.

Pri tej priliki opomnim še, da se celo na molitvene knjige ne smeste vselej zanesti. Predno kupite molitvenik, poglejte, ali je potrjen od kacega škofijstva in nikakor ne zadostuje samo opazka: »Potrjen od tega, ali tega škofijstva« — biti mora zapisan tudi dan in številka odloka. To pri novih molitvenih knjigah. — Trgovci, posebno taki ki po hišah kolobarijo, prodajajo vse, kar jim le dobiček prinaša.

Koliko malovrednih, da, škodljivih knjig in knjižic se je že razširilo, ker ni prave previdnosti.

Ako imate pri hiši kaj podobnega, prašajte svojega dušnega pastirja, ali je dobro, ali smete rabiti, da ne boste goljufani.

Prave molitve in pravih pripomočkov za svoje izveličanje se pa le pridno poslužujte, da res dobite, kar je vam potrebno.

Kako se je Anglež spreobrnil.

Nek Anglež je bral v evangeliju Kristusovo prerokovanje apostolom: „Mene so preganjali, vas bodo tudi.“ Začel je premišljevati te besede. „Pri nas, na Angleškem ne preganja nihče ne duhovnikov, ne škofov, častimo jih in spoštujemo, prijetno življenje imajo, časti obilo, denarja dovelj — če je pa Jezus — Bog, se mora to prerokovanje v pravi cerkvi vresničiti ker pri nas tega ni, pojdem po svetu iskat tisto cerkev, kjer duhovnike preganjajo“ — tako je govoril sam pri sebi.

Prišel je na Nemško, med protestante, toda tudi tukaj je našel, da pušča svet „pastorje“ pri miru. — „Ne bo še pravo“ si misli, pa hajd na Rusko, a tudi tukaj je videl, kako so „popi“ v časti in preganjanja ni našel. „Naprej torej!“ in prišel je med katoličane. Tu pa: socijalisti, liberalci, časniki, vsak baraba je zmirjal, obrekoval, preklinjal duhovnike. „Preklet far“ — to je slišal vsak dan — in vspeh?

Spoznal je, da je ta cerkev prava Kristusova cerkev, ker se pri katoličanih spolnuje tudi to prerokovanje — in postal je katoličan!

Nemške pridige v Gorici bodo ob nedeljah in praznikih v cerkvi sv. Ignacija ob 9½, pred sv. mašo, ki začne ob 10. uri. Druge ure sploh ni bilo mogoče izbrati. Bolj zgodaj bi „gospoda“ gotovo ne prišla, kasneje je italijanski govor in farna sv. maša — ravno k sv. maši ob 10. uri pa pride mnogo omikancev. Da je ura ugodna, se je videlo že preteklo nedeljo; poslušavcev je bilo razmeroma veliko.

Blažen „Eco del Litorale“ pa mora tudi tukaj svoje sitnosti prodajati. Da ura ni primerna — za postne govore (kje je pa rečeno, da so ti govori tako imenovani „postni“ govori?), da delajo šum učenci in drugi ljudje, ki prihajajo v cerkev. Vse to je znano tudi merodajnim osebam, toda povejte raje, kedaj bi bil ugodnejši čas za nedeljske govore, ki bi morali biti prav za prav med sv. mašo, kot nadaljevanje evangelija? Med sv. mašo ob 10. uri ni primerno, ker je ta maša za ljudskošolske otroke, ki nemščine ne razumejo, po sv. maši pa časa ni, ker bi se trčilo skupaj z italijanskim nedeljskim govorom — ali naj mar italijanski govori odpadejo?

Da ne bo daljnih skrbi, povemo že danes, da bodo tudi prave „postne“ pridige v nemškem jeziku — kedaj, se bo oznanilo pravočasno. Ob kaki uri so umestne, bodo dotični, ki bodo odločevali menda že sami uganili. Toliko zaupanja bi pač „Eco“ lehko imel v cerkvene oblasti, da bodo ukrenile to, kar po razmerah za najprimernejše spoznajo — ako mu kaj ne ugaja, bi se pač lehko prej informiral, predno javno — „godrnja“.

Za kratek čas.

Drejcev Blaž se je hvalil, kako dober kristjan da je. „Po navadi snem zvečer po 5 štrukljev, kedar je post pa samo 4. Nekaj veči pa morajo biti!“

—

Furlanski deček je hodil v Gorici v šolo. O velikih počitnicah je šel domu v Furlanijo — ime vasi si nisem zapomnil — tam pa ravno takrat niso imeli organista. Ko je slišal fantek pogovor meščanov, da ne vedó, kako bo v nedeljo, kedo bi orgljal, se oglasi naš junak: „Saj znam gosti tudi jaz!“ Čudili so se, kje bi se bil naučil, a on jim zatrjuje: „Saj sem v Gorici že mnogokrat godel.“ — Pride nedelja, se ve, da je bilo vse radovedno, kako bo ta deček „godel“. Pogumno gre na kor, in samozavestno se vstopi k mehu. Nategne meh in čaka, drugi ga gledajo. Pozvončká, fantek pa meh zopet nategne. „No, ali ne boš šel gost?“ ga praša eden pevcev. „Saj jaz že godem, pa mora biti še eden tam spredaj, da uganja nek sakrabolt!“

Iskrice.

Čas, je res, da celi rane,
a „obrastek“ pa ostane.

—

Primi za eno lopato samó
pa se ti ustavi kar celo koló.

—

Večkrat bolezen telesa
dušo pripelje v nebesa.

Lučka v temi res blešči se,
a na solncu kar zgubi se.

—

Ker glave same so neznatne,
klobuke nosijo izdatne. (Gospé!)

—

Hočeš nebesa v srcu imeti,
Bogu na stežaj je moraš odpreti!
Kar je res, to je res.
Brez Boga ni nebes.

Novi vek.

Romantičen igrokaz v petih dejanjih.

Spisal ***

Martin Doljak: Povsod odpravljajo to malikovanje, mi naj bi je pa še ustanavljali.

Marija Ferligoj: Od nekdaj smo častili preblaženo Devico in jo bomo tudi za naprej!

Sedmi prizor.

Prejšnji in romarji.

Star možizmed romarjev: Slava Mariji! (Romarji: Slava Mariji!)

Štefan Gomišček: Vam bomo že pokazali!

Rok Poberaj: Mi imamo sedaj pač druge potrebe, ki so večje, ko zidati cerkve po hribih. To ni za novi vek!

Star možizmed romarjev: Novi vek nima vere! Mi pa hočemo zvesti ostati veri naših očetov, mi hočemo biti pokorni Božjim in cerkvenim zapovedim.

Štefan Gomišček: Ali nismo tudi mi pokorni Božjim zapovedim? Ali nismo zvesti veri naših očetov? Ravno zato nočemo tega malikovavstva. Mi hočemo imeti čisto vero!

Gregor pl. Skopak: No, te pravde ne moremo tukaj rešiti. Jaz vidim, da so tu vmes druga vprašanja. — Vse to moram poročati g. namestniku. (Proti Štefanu Gomiščeku): Danes ne moremo tega vprašanja rešiti.

Alojzija: Kar z nami pojdi, Urška, domov! (Jo prime za roko.)

Martin Doljak (proti namestnikovemu odposlancu): S tem romanjem pa je treba končati.

Star možizmed rom.: Kaj vam mar naše romanje? Mi častimo Marijo Devico (Klici: Slava Mariji!)

Martin Doljak: To ni za novi vek! To je sramota!

Star možizmed romarjev: Sramota si ti! Kaj bi govorilo, nespametno človeče!

Gregor pl. Skopak: Pojdimo sedaj, ker tega vprašanja ne moremo rešiti. Za sedaj in dokler g. namestnik drugače ne odloči bodi zidanje cerkve ustavljeno. (Odide. Za njim začnejo odhajati tudi drugi.)

Star možizmed romarjev: Slava Mariji! (Klici romarjev: Slava Mariji!)

Martin Doljak: Ne boste zmagali, ne! Cerkve ne bo tukaj nikoli! (Lutrovci odidejo. Klici za odrom: Živio Luter! Živio Trubar! Živio novi vek!)

Romarji: Slava Mariji! Slava Mariji! Slava Uršuli!

(Zavesa pade.)

DRUGO DEJANJE.

Dvorišče gostilne na Solkanski cesti, okrašeno z zastavami. Ob strani je mal oder za govornike.

Prvi prizor.

Kmetje: Janez Vuga, Jožef Gabrijelčič (iz Solkana) in Miha Zimec iz Grgarja sedijo okolu mize.

Janez Vuga: Novo vero dobimo, Miha! Ali se boš dal spet krstiti?

Miha Zimec: Jaz že ne! Ostanimo pri tem, kar smo!

Jožef Gabrijelčič: V Solkanu in v Gorici je zdaj vse v zraku, vse neumno. Duhovščina bo imela sitnosti.

(Dalje prih.)

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slovensko Sirotišče«:

P. n. gg.: Vinko Tomagnin, kurat v p., 5 K; Marija Kancler 1 K; Simon Gregorčič, vikar 10 K; Franc Kuštrin 10 vin; Terezija Batič 3 K; v nabiralniku g. Alojzija Colja 12 vin; F. A. 1 K; N. N. 2 K; Marija Boltar 50 vin.

Za »Alojzijevišče«:

P. n. g. Marija Boltar 50 vin.

Domače in razne vesti.

Imenovanje. Nadzornik na tukajšnjem c. kr. kemičnem poskuševališču g. Maks Ripper je imenovan za višjega nadzornika in za voditelja istega poskuševališča.

Na protestnem shodu v zadevi minolih volitev v trgovsko zbornico, ki se je vršil v nedeljo pri »Zlatem Jelenu«, je bila vsprejeta ta-le resolucija:

»Dne 28. in 29. januarja tega leta so se vršile dopolnilne volitve v trgovsko in obrtno zbornico v Gorici. Volitve je vodila c. kr. volilna komisija, ki je tedaj izvršujoč volilne posle v prenešenem delokrogu jednaka vsaki deželnoknežni oblast z istimi pravicami in dolžnostmi. Volitve so bile razpisane edinole v italijanskem jeziku. Edinole v istem jeziku je sestavila c. kr. komisija navodilo k volitvam, izkaznice in glasovnice je dala c. kr. volilna komisija dostaviti po pošti. Pisma niso bila niti priporočena niti niso bila opremljena s povratnico Izključen je tedaj vsak dokaz, vsaka kotrola o pravilni dostavitvi volilnih listin.

Volitve so se vršile na podlagi imenikov sestavljenih po trgovsko obrtni zbornici na podlagi najmanjšega davčnega postavka v znesku 8 K. Ta davčna postavka izključuje vsled svoje visokosti približno 70% trgovcev in obrtnikov v slovenskem delu dežele od sodelovanja pri volitvah v stanovski zastop, od volitev v korporacijo, ki je po postavi poklicana braniti in zastopati koristi in pravice vseh trgovcev in obrtnikov. V vseh sosednih deželah in kronovinah je ta davčna postavka nižja. Za volitev trgovske in obrtne zbornice v mestih Ljubljana, Rovinj, Innsbruck, Bolcan, Roveredo, znaša ta postavka 4 K 20 vin. Da, pri volitvah v zbornico v Ljubljani ima vsled volilnega reda za deželni zbor vsak trgovec in obrtnik volilno pravico, ako plačuje sploh kak direkten davek.

Z ozirom na navedena dejstva Slovenski trgovci in obrtniki zbrani na javnem shodu pri Zlatem jelenu dne 9. februarja 1913

poudarjajo slovesno: Dopolnilne volitve v trgovsko obrtno zbornico zvršene dne 28. in 29. januarja 1913 so neveljavne.

C. kr. volilna komisija je kršila vsled rabe edinole italijanskega jezika jezikovne pravice 3/5 slovenskega prebivalstva, je kršila pravice zajamčene v državnih osnovnih zakonih.

Protestirajo najodločnejše, da bi se smatralo omenjene volitve veljavnim,

pozivljajo visoko c. kr. vlado, ukrene vse potrebne korake, da zadobe državni zakoni njihov ugled in veljavo,

navajajo z ogorčenjem visoki, previsoki minimalni cenzus 8 K, ki izključuje skoro 7/10 obrtnikov in trgovcev od volilne pravice ter

izražajo upravičeno nado visoko c. kr. trgovsko ministerstvo izda čimprej naredbo, ki bi zajamčila vsem trgovcem in obrtnikom volilno pravico v goriško trgovsko-obrtno zborico.«

S tem shodom in s tako resolucijo je torej zaključil narodni odbor svojo akcijo za minole volitve v trgovsko zbornico!

Liberalna drznost. Znano je, da je nek skoraj iz samih Negoričanov — seveda liberalcev — obstoječ konsorcij kupil od sedaj politično mrtvega liberalnega A. Gabrščeka »Sočo« in »Primorca«. Pravijo, da je A. Gabršček napravil pri tem dobro kupčijo. Ti le iz drugih dežel k nam privandrani liberalni elementi so torej prevzeli uredništvo »Soče« in »Primorca«. Ti mladi liberalci so prišli na Goriško, da bodo s svojo »prosvitljenostjo« učili nas Goričane »pameti«. Ker je bila »Soča« pod A. Gabrščekom malo brana in ker na deželi skoraj nihče ni maral zanjo, so izvengoriški k nam privandrani liberalni mladiči kupili s »Sočo« in »Primorcem« jako malo naročnikov. Pod njih uredništvom pa je — vsaj tako se zdi — še bolj padlo število naročnikov zlasti »Soče«. Deficit z izdajanjem »Soče« je velik.

Naše ljudstvo ve dobro, kaj nameravajo liberalni mladini s »Sočo« in »Primorcem«. **Pod krinko »narodnosti« hočejo priti na površje v deželi in šele potem pokazati svoje strupene kremplje, s katerimi bi trgali iz src našega ljudstva ono, kar mu je najdražje.** — Sedaj so v »Soči« zapeli pesem, da se borijo v prvi vrsti proti Italijanom. To pravijo sedaj, ko si ne upajo v javnosti nastopiti kot **liberalci, ker sicer bi jih ljudstvo klicalo na odgovornost zaradi liberalnih polomov in gorja, ki preti deželi vsled njih brezvestnega gospodarstva.**

Ker število naročnikov »Soče« pada in ker je zguba vedno večja, lovijo k nam privandrani mladini naročnike za »Sočo« in »Primorca« kjer morejo. **Tudi priznanim našim somišljenikom usiljujejo »Sočo«, kar je vsekako drznost. Pred nami leži okrožnica liberalnih mladinov, katero so razposlali mnogim našim somišljenikom, v kateri usiljujejo svoje liste kakor konjski mešetarji slabe konje.** — Naše somišljenike opozarjamo pred temi limanicami! **»Sočo« v naše hiše ne!** Dovolj zla je že uprizorila! K nam privandranim liberalnim mladinom pa kličemo: Pustite goriške Slovence pri miru. Goriški Slovenci »faremo da se!«

Sl. c. kr. poštnemu ravnateljstvu v Trstu na znanje. »Narodna Tiskarna« v Gorici je poslala dne 6. februvarja pod jasnim naslovom: »Prečastiti dekanijski urad v Komnu« zaboj s spremnico. — Zaboj bi se moral dostaviti adresatu v petek .Na komensko pošto pa je prišla samo spremnica brez zavoja. Na reklamacijo komenske pošte se je zavoj šele v torek dostavil adresatu. Prosimo sl. c. kr. poštno ravnateljstvo, da preišče ta slučaj, kajti vendar ne gre, da bo romala poštna pošiljatev iz Gorice v Komen 6 dni. Pošta v Nabrežini bo mogoče kaj več vedela o tem.

Gradnja železniške proge Gorica-Červinjan je, kakor poročajo tukajšnji italijanski listi, zagotovljena.

Vprašanje reške škofije. Papežev nuncij Scapinelli je nasproti zagrebškemu nadškofu koadjutorju dr. Ante Bauerju izjavil, da so vse vesti o odcepljenju Reke od senjske škofije neosnovane in neistinite. — Kardinal tajnik Merry del Val je senjskemu škofu brzojavil: »Vesti o odcepljenju Reke od senjske škofije so brez vsake podlage«.

Mednarodna zveza proti kupčiji z dekleti je stopila dne 9. t. m. v veljavo. K tej prevažni zvezi, ki bo imela še mnogo posla, so pristopile sledeče države: Avstrija, Ogerska, Francoska, Angleška, Holandska, Rusija, Španija in Nemčija.

Bivši puljski župan dr. Vareton, ki je zaradi puljskih neredov v kazenski preiskavi je odložil deželnozborski mandat. —

Vsled pasje stekline umrla deklica. V sredo je v Piranu umrla deklica Marija Stule, ki jo je ugrizel stekel pes, v groznih bolečinah.

Dvorni svetnik je postal kranjski deželni šolski nadzornik Franc Levec, znani slovenski pisatelj in slovničar.

Železniška nesreča med Zagorjem in Savo. Sinoči okolo 6. ure in pol se je pripetila med Zagorjem in Savo na Kranjskem železniška nesreča, ki je močno poškodovala kar dva vlaka naenkrat. Ko je osebni vlak, prihajajoč iz Trsta, vozil proti postajališču Sava, je nenadoma padla s pečin velika skala naravnost v ta vlak. V istem trenotku pa je prisopihal z zidanmoške strani tovorni vlak. Skala, ki je padla na osebni vlak, je provzročila, da sta se lokomotiva in prvi vagon tega vlaka nagnila ter se prevrnila na tovorni vlak. Pri tem je skočil tovorni vlak s tira. Poškodovalo se je 14 vag. tovornega ter lokomotiva in en vagon osebnega vlaka. Dosedaj se javlja, da je ranjen le strojevodja osebnega vlaka. Južna železnica trpi ogromno škodo. Promet je seveda prekinjen in se izvršuje le na ta način, da prestopijo potniki iz enega vlaka v drugi, ki čaka na drugi strani nesreče, kar provzročuje velike zamude. Za redni promet treba pol dneva dela na tiru.

Pogreb kardinala nadškofa dr. Nagla. V petek, dne 7. t. m. so pokopali rajnega dunajskega nadškofa kardinala dr. Nagla. Rajnika so iz knezoškofijske palače prenesli v cerkev Sv. Štefana. Pogreb so otvorili gojenci sirotišnic, sledilo je nadškofijsko službeno osobje, katoliška društva, ženski in moški redovi, zunanja duhovščina, dunajska duhovščina, semeniščniki, prelati, dunajski stolni kapitelj, nadškofje in škofje, asistenca kardinala barona pl. Skrbenskega, ki je vodil pogreb. Za krsto sta korakali rajnikova mati in sestra, tajnik Merinsky, pomožni škof dr. Pfluger, cerimonier Wagner, dunajski župan dr Weiskirchner. Zvonovi vseh dunajskih cerkva so milo doneli rajniku v slovo. V cerkvi so čakali na pogreb cesarjev zastopnik nadvojvoda Karel Franc Jožef člani vladarske rodbine, Berchtoldov zastopnik baron pl. Macchio, skupna ministra Bilinski in Krobatin, min. predsednik grof Stürgkh z ministri, dvorjani, generali, namestnik Bienerth in drugi. Ko je blagoslovil kardinal Skrbensky mrliča, so nesli rajnika duhovniki v kapelo Sv. Barbare, kjer so ga položili v kečnemu počitku.

Poslanec Schuhmeier na Dunaju umorjen. Ko se je vračal soc. državni posl. Schuhmeier v torek ponoči od nekega socialističnega posvetovanja v Stockerau na Dunaj, je pristopil k njemu od zadaj socialist Pavel Kunschak ter izprožil proti njemu strel iz Browningove pištole. Kroglja je šla skozi levo uho in predrla možgane. Poslanec Schuhmeier je ostal na mestu mrtev. Kunschak pa se je mirno pustil prijeti in odvesti v zapore. Kunschak je bil baje na Schuhmeierjevo zahtevo izgnan iz socialistične organizacije in je Schuhmeierja ubil najbrže iz maščevalnosti. Sam pa neče povedati, zakaj je to storil.

Smrt papeževe sestre. Po 25dnevni bolezni je v torek v Rimu umrla najstarša sestra sv. Očeta Roža Sarto. Imela je 72 let. Sv. Oče je bil ti sestri posebno naklonjen in med njeno boleznijo se je večkrat zanimal za njeno stanje. Njena smrt je napravila na sv. Očeta jako bolesten utis.

Iz Kajira nam naznanja naša naročnica, da bo tamošnji slovenski dušni pastir P. Beniger Snoj premeščen. Namenjen je za veliko bolj visoko in častno službo v Jeruzalemu, za kar mu Slovenci iz dna srca čestitamo.

V Aleksandriji hodijo nekatere Slovenke delat pohujšanja in krast drugim dobrega imena. Ni še eno leto v Aleksandriji, pa je že nezakonska mati črnega Arabca. Kaj se vse v Aleksandriji dogaja, ni mogoče na kratko povedati. Prav je imel lansko leto tisti Slovenec, ki je v „Prim. listu“ to gnezdo odkrival. Pisal je resnico, žal da je še premalo povedal.

Nesrečni alkohol. — Proračunjeno je, da Slovenci izdamo za alkohol vsako leto najmanj sto milijonov kron. Čedna svotica, kaj?! — Pa s strogo narodnega stališča bi to še ne bila taka škoda, če bi ta denar ves doma ostal. Toda menda ne bo preveč rečeno, če vzamemo, da gre vsaj petina te ogromne svote za tuje blago. 20 milijonov vsako leto iz naše uboge domovine! — ljudje božji, to niso mačje solze! Ali menite, da jih tudi 20 dobimo nazaj za naše vino? Ali ni jasno, da nam alkohol pije res našo srčno kri?.. Ali mora to biti, da izdamo toliko milijonov za blago te vrste, za nepotrebno tujo pijačo, ko vendar domovina sama dovolj vina pridela?! Ko bi doma ne imeli dovolj te robe, potem bi se ne dalo nič reči; ali sedaj imamo že domače več kot dosti. In kaj si naši ljudje kupujejo vsako leto za te milijone? Nešteto bolezni, prezgodnjih smrti, nemira po družinah, zapravljenih posestev, pretepov, pobojev, nesreč vsake vrste! To je blagoslov alkohola!

Tudi našim vinogradnikom želimo le dobro; in če bodo nas hoteli ubogati, jim bo boljše, kakor jim je zdaj. Le pomislite: Naše dolenjske gorice rodijo dosti vina, hodite pa pogledat po novomeških in drugih mestnih gostilnah po Dolenjskem, kaj vam ljudje pijejo, — mestna gospoda kakor kmetje, ki pridejo na trg! Skoro samo pivo: unionsko, puntigamsko, reininghausko, gösko, švehatsko, bavarsko, plzensko, dreherjevo in ne vem čegavo še. Da, v vsaki vasi že točijo pivo! Razen tega se po Dolenjskem vedno bolj širi žganje. Ali nam ne bo vsak pameten človek prav dal — in Dolenjci sami nam pritrjujejo, ko jim predigamo: Ne pijte nobene kaplje žganja, in tudi piva vam ni treba piti, ko imate vino doma; svoj vinski pridelek pa uživajte res zmerno — otrokom pa tudi tega ne smete dajati — večino pa glejte, da spravite v denar! — Možje, ki živijo že desetletja na Dolenjskem, so nam že večkrat zatrjevali: Ko je trtna uš po Dolenjskem gospodarila, so si ljudje dolgove plačevali in hiše popravljali. Koliko bolj jih bodo lahko sedaj, ko jim trta rodi, če se bodo po naših naukih ravnali! Ko bi abstinentje mogli prihraniti domovini le tistih 20 milijončkov, ki gredo za alkohol vsako leto iz nje, bi bili njeni največji dobrotniki.

Pozor izseljenci! Neki Maksim Neumayer namerava v državi Pará v Braziliji pokrajino v braški železnici (Estrada de Ferro de Bragança) obljuditi z avstrijskimi naseljniki. Ta pokrajina je pa zbog svojih klimatičnih razmer povsem neprikladna za naselbino. To so pred par leti že poskusili španski naseljniki, ki so se vsled slabega podnebja morali preseliti drugam. Pred naselitvijo v teh krajih se torej resno svari.

Pouk na srbskih gimnazijah je zopet pričel dne 1. februvarja letos (stakoledar). Učenci 4., 7. in 8. razreda III. in IV. gimnazije v Belgradu bodo začasno hodili skupaj v ene prostore k pouku. Tudi na trgovski akademiji se pouk zopet prične .

Mestne novice.

m **Občni zbor »Slovenskega Katoliškega delavskega društva«** bo dne 23. t. m. v gostilni g. Josipa Gorjanca ob 3 in pol pop.

Maša zadušnica za pok. kardinala Nagla. V torek ob 10. uri predpoludne je

bila v naši stolni cerkvi maša zadušnica za pokojnega kardinala Nagla. Daroval jo je naš prevzvišeni knezonadškof ob veliki asistenci druge duhovščine. Maše so se udeležili predstojniki civilnih in vojaških oblastnij kakor tudi mnogo drugega občinstva.

m **Umrla je** dne 11 t., m. Katarina Kragelj, služabnica in kuharica pri pokojnem mons. M. Kravanji, doma od Sv. Lucije. Bila je podpornica društva »Skalnice«. Društvenice so ji priredile z zastavo časten pogreb. Priporočamo jo v molitev. Svetila ji večna luč!

m **Na pustni torek je bil ukraden nabiralnik** »Slovenskega Sirotišča« v gostilni gosp. Josipa Gorjanc na Kornju. Zvedeli smo tudi za tatu. Ako ga nazaj ne prinese, ga bomo ovadili policiji.

Dopolnilne volitve v goriški mestni svet. Dopolnilne volitve v goriški mestni svet, ki so se imele vršiti dne 30. sept., 3. in 5. okt. lanskega leta so bile, kakor že znano, z odlokom c. kr. namestništva z dne 25. sept. l. l. ustavljene, ker je goriški mestni svet zavrnil brez utemeljevanja črez 250 slovenskih reklamacij in ker je bilo v volilnem imeniku vpisanih nebroj oseb, ki nimajo volilne pravice. Da se take reči ne ponovijo, je na podlagi zadnjega odstavka § 57. mestnega štatuta odredilo namestništvo, da sestavi tukajšnje okrajno glavarstvo nov volilni imenik ter naj ono tudi prevzame vse posle pri naslednjih volitvah, ki se bodo še razpisale.

Naše Italijane taka odredba strašno peče in zagnali so po svojih listih velik krik o nezaslišanem atentatu na občinsko avtonomijo, katero so oni v daljših člankih, priobčenih v svojem glasilu »Corriere« tako tolmačili, da velja za nje kot postava to, kar oni hočejo. To je njih volja in da drugih postav ne poznajo. Ljudi s takimi nazori ni pač mogoče drugače spametovati, ako ne z odredbami, kakoršno je sedaj izdalo tržaško namestništvo.

Mestni svet goriški. V pond. je imel goriški mestni svet svojo sejo v namen, da protestira proti odredbi tržaškega namestništva, s katero se je določilo, da ima c. kr. okrajno glavarstvo izvesti prihodnje dopolnilne mestne volitve. — Dr. Pinausig je imel daljši govor, v katerem je hotel na podlagi raznih postavnih določb dokazati, da je namestništvena odredba nepostavna. Na koncu svojega govora je predlagal, naj mestni svet brzojavnim potom uloži na notranje ministerstvo pritožbo proti takemu postopanju in ako bi notranje ministerstvo tej pritožbi ne ugodilo, naj se potem mestni svet in občinarji pritožijo na upravnem sodišču. — Vladni zastopnik namestništveni svetnik Rebek je pa postopanje namestništva opravičeval. — Da je mestni svet soglasno vsprejel Pinausigev predlog je samoobsebi umevno.

Kako sestavljajo na goriškem magistratu volilne imenike? — Namestništveni svetnik Rebek je povedal v zadnji seji goriškega mestnega sveta, da se je sam prepričal, da je mej 500 vpisanimi volilci bilo približno 400 takih, ki nimajo volilne pravice.

Raznim cenj. gg. dopisnikom. Dopisov brez podpisa ne priobčujemo.

Sreča v nesreči. V petek popoludne je nesla neka žena v ročnem košu nekaj lončenih posod. Na Verdijevem tekališču pa se ji je pripetila nesreča, udarila je namreč s košem ob neki voz in posoda se je vsa razbila. Medtem ko je radovedno občinstvo gledalo ubogo ženico, kako obžaluje predčasni konec lončev, se ji je približal baron Sessler ter ji daroval denar, ki ga je ona bila potrosila za posodo.

Samomor vojaka. Ni dolgo tega, kar smo poročali, da si je vzel življenje domobranski desetnik in danes zaznamujemo zopet en slučaj samomora pri domobrancih. Prostak Franc Aknič iz Kočevja si je pognal krogljo iz puške v prsi ter obležel nezavesten. Došli zdravnik je odredil prenos vojaka v vojaško bolnišnico. — Aknič je trpel na kleptomaniji ter je bil tolikokrat že obsojen, da je večji del svoje službene dobe preživel v zaporu. Zadnjič je ukradel svojemu drugu zlat prstan in 1 krono. Zaraditega bi moral biti prihodnje dni obsojen. Da se ogne obsodbi, se je ustrelil. Zdravniki so izjavili, da je njegov položaj nevaren in brezupen.

Iz goriške okolice.

g **Iz gorenjih Brd.** Iz nekega kraja iz gorenjih Brd, ki ga pa danes zamolčimo, smo dobili dopis, v katerem se dopisnik hudo pritožuje o vedenju in pogovorih nekaterih mladeničev in mladenk, vračajočih se ob nedeljah in praznikih od službe božje domov. Da se s takim vedenjem in govorjenjem širi med našo mladino pohujšanje, ki ima za seboj večkrat prav hude posledice za mladino in za stariše, to je samoobsebi razumljivo. Zato pa toplo priporočamo starišem, da pazijo na svoje hčere in da jim zabranjujejo zahajati v družbo takih ljudi, od katerih nimajo pričakovati nič dobrega.

g **Ne igraj se z orožjem!** Mladenič Alojzij Hvala iz Lokovca se je igral z nabasanim revolverjem. Bil je pa tako nepreviden, da se je revolver izprožil, pri čemer se je ranil na levi roki.

Požar na hribu sv. Valentina. Včeraj okrog 5. ure popoludne smo zagledali Goričani ogenj na hribu sv. Valentina, ki se je naglo širil od vrha nizdol. Danes smo poizvedeli na pristojnem mestu, da so zgoreli lanski borovi nasadi in 4 parcele starejših nasadov. Škoda se ceni na okrog 1500 K. Pogorelo je vsega skupaj približno 6 hektarov nasadov. Ko se je ogenj opazil v Gorici, se je koj podal iz Gorice na hrib sv. Valentina namestništveni koncipist Kaltnegger in pa gozdar Močnik. Gozdar Močnik je zbral v Št. Mavru 30 oseb, ki so se podale gasit ogenj na hrib. Tudi orožniki so zbrali nekaj ljudi, ki so prišli na pomoč. Gorelo je do 8. ure zvečer. — Kdo je zažgal, se da težko dognati. G. Fonzari iz Št. Mavra je videl pod roč 6 paglavcev, ki so tekli s hriba skozi Št. Maver. Preiskava bo dognala, kdo je požigalec.

Iz kanalskega okraja.

kl **Iz anhovske občine.** Več občinarjev si usoja sporočiti, da so nekateri naprednjaki pobirali miloščino v goriški okolici za popravljanje neke cerkvice nad vasjo Vrtače. Kakor se je izvedelo, so dotičniki precejšno svoto nabrali. Ti možje so si mastno zaračunili svoje dnine, kar pa je ostalo, so se razdelili nekateri med seboj. Torej ta cerkvica je bila in ostane zapuščena.

kl **Deskle.** V nedeljo ob 5. uri popoludne je umrl in so ga v torek ob 3. uri popoludne pokopali g. Jožef Kodelja, veleposestnik. Pred mnogimi leti je bil pokojnik župan in je bil do svoje smrti obče priljubljen in spoštovan. Dosegel je lepo starost 88 let.

V petek popoludne pa je umrl gosp. Martin Berlot, gostilničar, v 36 letu svoje dobe. Končala ga je sušica. N. p. v m.!

kl **Odgovor.** V „Prim.“ štv. 5 z dne 31. jan. 1913 stoji dopis iz anhovske občine, v katerem se čita: „Prašamo g. Kr. Veliščeka, če pozna tistega župana, ki je izdal nekemu uradno spričevalo in le to odposlal c. kr. sodniji, v katerem trdi, da je bil dotičnik radi tatvine 14 dni v zaporu, kar pa ni res.“

Na to odgovarjam sledeče, da Kr. Velišček pozna župana, kateri je izdal uradno spričevalo neki osebi; ker pa moja dolžnost ne dopušča, da bi osebo imenoval, pa povem, da ako se dotičniku godi kakšna krivica, naj sodnijsko postopa proti meni, kar sem pripravljen vsak čas odgovarjati radi izdanega spričevala. Konečno pa omenim, da naj postopa proti bivšemu županu oziroma tajniku. — Sedanje županstvo je sprejelo vse spise od prejšnjega župana, ker spadajo v obč. arhiv, kjer tudi morajo biti. In na podlagi spisov se je izdalo spričevalo.

Kr. Velišček, župan.

Iz tolminskega okraja.

t **Od Sv. Lucije.** Vsi stari in enajsteri novi naročniki »Prim. L.« se tu iskreno zahvaljujemo gospodu primariju dr. Antonu Brecelju za njegovo dveurno nedeljsko predavanje o prvi pomoči v nezgodah. Ni bilo zastonj. Naučili smo se toliko, da bomo znali vsaj za prvo silo pomagati sami sebi in — po vzgledu usmiljenega samarijana — tudi svojemu bližnjemu.

Prihodnjo nedeljo, 16. t. m., bo ob isti uri predavanje s podobami o balkanski vojski v Mikuževem salonu. Vsi stari in enajsteri novi naročniki »Prim. Lista« pridite prav zagotovo poslušat in gledat ter privedite s seboj i druge!

Pet vrlih svetolucijskih mladenk je dalo svetu slovo in šlo v samostan. — Menda pojdejo tudi še druge.

t **Slap ob Idriji.** Pri nas se dostavlja »Primorski List« vedno jako pozno naročnikom. Tudi po osem dni kasneje ga dobivamo. Opozarjamo odgovorne činitelje na to. Drugikrat se pa drugače pogledamo. To ne sme tako naprej.

t **Kupci pozor!** »Mlekarska zadruga in Sirarna« na Bači, pošta Podbrdo, ima na razpolago za oddati veliko polnomastnega sira. Cena je: na debelo za kg. 1.68 K in na drobno 1.72 K. Vsaki mesec nadalje pa lahko odda društvo krog po 20 hlebov, teža po 18—20 kg. Kupci, pridite pokusit, tudi naš izborni planinski sir.

Iz bovškega okraja.

b **Imenovanje.** Sodni kancelist v Bovcu Martin Viher je imenovan za pisarniškega oficiala.

Iz komenskega okraja.

km **Slivno.** Ivan Kralj, rojen 1823. v Slivnem je umrl dne 3. febr. 1913 ob 6 uri zvečer v Slivnem. Stari veteran, ki je bil neoženjen, služil je pri c. kr. pešpolku štev. 22 kot prostak 10 let, 6 mesecev, 26 dni in bil tudi v vojni. Vedno je rad dopovedoval, kako je on streljal, druzi pa puško »ladali«. Na starost je dobival neko malo penzijo. Legel je na posteljo meseca maja 1912, potem ni mogel več na noge. Dne 3. febr. t. l. je mirno v Gospodu zaspal in dne 5. febr. smo nesli njegovo truplo k večnemu počitku. Bog mu daj večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti!

km **Komen.** Pouk na naši obrtno nadaljevalni šoli se je odložil do meseca oktobra.

km **Sveto.** Že 50 let niso bile naše poti, posebno ona, ki vodi od nas v Litpo, tako v redu, kakor so sedaj. Popravljene so bile z državno podporo.

km **»Kmečka hranilnica in posojilnica« v Kostanjevici** na Krasu, reg. zad. z neom. zavezo, vabi vsled § 29. pravil na redni občni zbor, ki bo dne 23. febr. 1913. ob 4. uri popoldne v vikarišču s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Računski zaključek za leto 1912. in potrdilo istega. 3. Prečitanje zapisnika revizije od »Goriške zveze«. 4. Volitev novega načelništva in nadzorstva. 5. Morebitni drugi predlogi in sklepanje o izstopu nekterih članov.

km **Ivanjigrad pri Komnu.** Na pustno nedeljo so naši liberalci priredili veselico s plesom. Kakor navadno, se niso veselili le en dan, marveč so hoteli to liberalno veselje nadaljevati tudi na pust, dan norcev. Zvečer so plesali in burke uganjali ter se prav „fejst“ imeli. Na koncu vse njih komedije so pa enega naklestli tako hudo, da so mu morali zdravniki glavo zašiti, ki je bila zelo, zelo raztrgana in luknjasta. Ranjenec je doma iz Zagrajca pri Komnu. — Taki so sadovi liberalnega veseljačenja.

km **Zagrajec pri Komnu.** Naša vasica majhna je, a čudne novice prihajajo iz nje. Pravijo, da se bo pred sodnijo pralo čudno perilo. Do tega privede nekrščansko življenje nekaterih oseb.

km **Temnica.** Pust je pri nas letos popolnoma umrl. Mladina postaja pametna. Pustnih šem in grdega „kvakanja“ ni bilo letos nič. Prav je tako! Tudi klobas in jajc niso pobirali, kar je veselo znamenje! Tako naj bo tudi v prihodnje! Mladina, preč od neumnosti in pustnih šem!

km **Veleč. g. vikarju Pipanu** v Temnici se zdravje boljša in je že izven nevarnosti.

km **Od nekod.** Nek star pregovor se glasi: Dekleta bežite, fantje gredo! — Sedaj pa velja: Fantje bežite, dekleta gredo! Ta pregovor se uresničuje povsod, posebno pa pri nas. Pri nas dekleta — ne rečem — da vse, pač pa veliko jih je, [illegible]čejo in letajo za fanti, prav kakor o[illegible] svojim plenom. Posebno na pustno [illegible]lo so nektere pokazale, kaj veljaj[illegible] so pile in plesale še celo do polnoči, [illegible]gih pa niti ne omenim. Pošteno dekle[illegible]a bi moralo biti že o mraku doma. Naslednja dva dneva seveda niso pozabile iti v gostilno in tamkaj z norci burke uganjat. Pa kaj se hoče, kakoršni so stariši, taki otroci. — Kako hoče biti poštena in pametna hči, ko mati vpričo nje neumnosti uganja. Žalostno je tudi to, da so bile še celo mlade deklice pozno v noč na plesišču. In mati, kako je ona ponosna na tako hčer! Pa lahko rečem, da kakor se zdaj ž njo raduje, tako bo morala nekdaj jokati in oči pokrivati, kakor se godi že mnogim našim materam. Čujte torej ljubi stariši, nad svojimi otroci in varujte jih ponočevanja, da tako ne padejo v roke svojih zapeljivcev, ker potem bodete nesrečni vi in oni za celo življenje.

Opazovalec.

Iz sežanskega okraja.

s **Tomaj.** Ni dolgo tega, kar je naš č. g. kaplan ustanovil pri nas »Marijino Družbo«, da bi na ta način preprečil ples. A zdi se, da pri našem ljudstvu nič

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304.

Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

---

ne pomaga. Tako so minole dni do pozno večer bili zopet pri plesu, kar zapoje plat zvona. To je vse še precej streznilo. Gorelo je pri Valentinu Rože, kateremu je oprava cele sobe zgorela.

Droblinice.

Največji kolodvor na svetu imajo v New-Yorku. Ta kolodvor ima 84 tirov v dveh nadstropjih. Gradili so ga deset let. Zgradba je stala nad 750 mil. kron. V Evropi je največji kolodvor v Lipskem, ki je bil pred New-Yorškim tudi največji na svetu.

Oglas.

Podpisani naznanjam, da sem prejel zastopstvo za ljudsko zavarovanje zavarovalne akc. družbe *»Prva Češka spl. del. družba«* za zavarovanje na življenje v Ljubljani. Vrhovno zastopostvo v Trstu.

Prodajam tudi srbske in turške srečke.

Lovrencij Križman,
Kazlje pri Sežani.

Denarja ni

draginja je vedno večja, **zaslužek** pa majhen. Ako hočete z malim trudom **gotovo do 15 kron na dan zaslužiti**, pošljite za pojasnilo v pismu znamko 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

Josip Batič, Ilirska Bistrica.
(Kranjsko.)

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

MIHAEL TURK

GORICA na Kornu štev. 6. GORICA
priporoča slavnemu občinstvo svojo **brivnico.** Zagotavlja točno postrežbo. — Sprejema naročila za maskiranje po zmernih cenah.

Trgovina z usnjem

v Kapucinski ulici št. 2 („Pri Lizi".)

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. ***Imam usnje iz najboljših tovaren.*** Prodajam vse čevljarske potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba poštena.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim

JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sredi Raštela štev. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nirnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; **potrebščine za krojače in čevljarje.** — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimske in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih na deželi.

P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

Dalavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica štev. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica štev. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Štev. 208

E

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil IV. četrtletja, t. j. mesecev

oktobra, nov. in decembra 1911,

začne v

poned., 3. marca 1913,

ter se bo nadaljevala naslednje delavnike in sicer četrtke in ponedeljke od 9. ure zjutraj do 1. popoludne.

Dne 5., 8., 12., in 15. marca bodo od 10. do 12. ure predpoludne v dražbeni dvorani na ogled sl. občinstvu dragocena zastavila, ki se prodajo na naslednji dražbi.

V Gorici, 23. januvarja 1913.

Od ravnateljstva zastavljalnice.

---

2 učenca

začetnika za

mizarsko obrt

z oskrbo hrane in prenočišča sprejme ANTON ČERNIGOJ mizarski mojster v Gorici Tržaška cesta 18. Prednost imajo oni s hribov ali s Krasa. Želeti je da bi bila oba z ene vasi.

Alojzij Gril, mizarski mojster

v Št. Andrežu pri Gorici št. 81

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizarsko delavnico in zalogo pohištva. Kdor želi kupiti po ceni, **naj se obrne do te tvrdke.** Sprejme tudi naročila po vzorcih. — Plačevanje se dovoljuje tudi na obroke.

ODLIKOVANA PEKARNA

JAKIN

Gorica, via Formica

se priporoča za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najboljše. Priporočam se cenj. odjemalcem za obile poset n

S spoštovanjem **E. Jakin**

Odlikovana pekarija in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst . . . . 55, 84, 87, 7, 37.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mizarsko in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbér raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK.

Dr. Schmidt-ov balzam proti ozebkom.

Najboljše sredstvo proti ozebkom na rokah, na nogah, na ušesih ali na nosu. Če se je porabi ob prvem mrazu, pri prvih znakih, pri prvi oteklini ali pri prvem srbenju, ne izostane takojšen dobrodelen vpliv.

Vporablja se tako, da se zvečer in zjutraj ž njim drga ozebke, dokler ni balzam absorbiran.

Cena 60 vin. steklenica.

Dr. Schmidt-ovo mazilo proti odprtim ozebkom,

priporočeno od najuglednejših zdravniških oblastnij, je najboljši pripomoček za odpravo odprtih ozebkov v najkrajšem času.

Cena 80 vin. lončiču.

Izključna prodaja v lekarni

CRISTOFOLETTI, c. in kr. dvorni dobavitelj, Gorica.

„CENTRALNA POSOJILNICA"

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Gius. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoludne.

ODBOR.

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice" (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarsko, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, zična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

Izdajatelj in odgovorni urednik J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna" v Gorici (odgov. L. Lukežič.